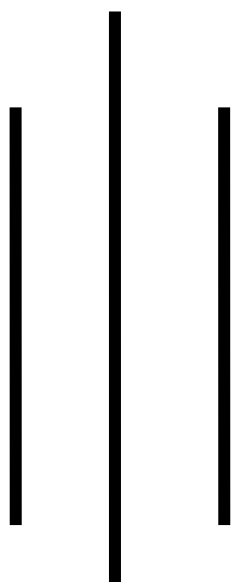

शिवराज नगरपालिकाको आ.व. २०८३/०८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

शिवराज नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

चन्द्रौटा कपिलवस्तु
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

मिति: २०८३/३/१०

नगर प्रमुख श्री अजय थापाद्वारा शिवराज नगरपालिकाको नगरसभाको उन्नाइसौ अधिवेशनमा प्रस्तुत आ.व. २०८३/०८४ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

शिवराज नगरपालिकाको नगरसभाको उन्नाइसौ अधिवेशनमा उपस्थित सभाका उपाध्यक्षज्यू, सचिवज्यू, नगरसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीज्यूहरू, पत्रकार साथिहरू एवं टेलिभिजन तथा रेडियोबाट प्रत्यक्ष प्रसारणमा आवद्ध रहनु भएका सम्पूर्ण नगरवासी महानुभावहरू, सर्वप्रथम नगरसभाको यस गरिमामय अधिवेशनमा यहाँहरू सबैलाई हार्दिक स्वागत एवं धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। यस महत्वपूर्ण अवसरमा परिवर्तनका खातिर आफ्नो जीवनको उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात सहिदहरूप्रति उच्च सम्मान सहित हार्दिक श्रद्धासुमन व्यक्त गर्न चाहन्छु।

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को नीति तथा कार्यक्रमको सौँच "समृद्ध शिवराज, खुसी नगरवासी" रहेको छ। नगरवासीको सर्वाङ्गीण विकाससँगै समृद्धि सुशासन सेवा प्रवाहका साथ तिव्र विकासको अपेक्षालाई उपलब्ध स्रोतसाधनको समुचित प्रयोग गर्दै नगरवासीको आंकक्षा पूरा गर्न दृढ संकल्पित रहेको कुरा यहाँहरू समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु। आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्दा निम्न पक्षलाई मुख्य मार्गनिर्देशकको रूपमा लिइएको छः

- क. नेपालको संविधान, २०७२
- ख. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- ग. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४
- घ. अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- ङ. नेपाल सरकार तथा लुम्बिनी प्रदेश सरकारले तर्जुमा गरेका नीति तथा कार्यक्रम र बजेट
- च. दीगो विकास लक्ष्यहरू तथा नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमा जनाएका प्रतिबद्धताहरूबाट सिर्जित दायित्व
- छ. यस नगरपालिकाको आवधिक योजना क्षेत्रगत नीति कानून र योजनाले मार्गनिर्देश गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरू तथा मध्यमकालिन खर्च संरचना
- ज. नेपाल सरकार तथा लुम्बिनी प्रदेश सरकारका आवधिक विकास योजनाहरू
- झ. नेपाल सरकार र लुम्बिनी प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक, सामाजिक लगायतका विकासका नीतिहरू लगायत यस नगरका निर्वचित जनप्रतिनिधिहरूको जनता प्रतिको प्रतिबद्धता।

उपस्थित महानुभावहरूः

शिवराज नगरपालिका लोकतन्त्रका आधारभूत मूल्य, मान्यता, बहुलवादी खुला समाज, मानव अधिकार, सामाजिक न्याय, सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तलाई आत्मसाथ गर्दै विधिको शासनप्रति पूर्ण प्रतिबद्ध छ। लोकतन्त्रलाई सामाजिक जीवन पद्धतिको रूपमा स्थापित गर्ने कुरामा नगर हरपल प्रयत्नशील छ। शासकीय व्यवस्थामा आएको परिवर्तनको अनुभूति सबै नगरवासीले गर्न सक्नु भन्नेमा हामीहरू अत्यन्त

सचेत छौं । नगरको भौगोलिक, आर्थिक सामाजिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक विविधतालाई आत्मसाथ गर्दै सन्तुलित र समन्यायिक विकासको बाटोमा अघि बढ्न शिवराज नगरपालिका दृढ छ ।

उपस्थित आदरणीय नगरसभाका सदस्यज्यूहरू

अब म आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा यस नगरपालिकाले गरेको महत्वपूर्ण उपलब्धिलाई राख्न चाहन्छु

१. कृषकहरूलाई कोल्ड स्टोरमा स्थानीय कृषिजन्य उत्पादन (आलु) ३४७२ बोरा राख्ने व्यवस्था मिलाइ ७३२ जना किसानहरू लाभान्वित भएका छन् ।
२. ४६८६ जना कृषकहरूलाई २६२३ बोरा अर्थात १०५० क्वीन्टल उन्नत जातको गहुँको बीउ वितरण गरिएको छ ।
३. व्यावसायिक तरकारी खेति गर्ने कृषकहरूलाई ८८ थान मल्चिङ्ग प्लाष्टिक वितरण गरिएको ।
४. साना कृषि औजारहरू वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत १०२ थान सिँचाई मोटर पचास प्रतिशत लागत सहभागितामा वितरण गरिएको छ ।
५. कृषि मेला प्रदर्शनीमा कृषकहरूको उत्कृष्ट उत्पादनको आधारमा २३ जना कृषकहरूलाई पुरस्कार सहित सम्मान गरीएको छ ।
६. ३३० जना कृषकहरूलाई वर्षे तरकारी खेतीसम्बन्धि तालिम प्रदान गरिएको छ ।
७. प्लाष्टिकजन्य फुलमालालाई निरुत्साहित गर्नकोलागि १२ हजार सयपत्रि फुलका विरुवा सतप्रतिशत अनुदानमा वितरण गरिएको ।
८. छ वटा वडामा कृषकहरूको वालिनालिमा लागेका रोगको नमुनामा आधारमा विशेषज्ञबाट परीक्षण गराइ २४० जना कृषकहरू वालिनालिको उपचार गरिएको छ ।
९. हिउँदै मकै बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत २५ हेक्टरमा मकै खेती गरिएको छ र १८५ जना किसानहरूलाई उन्नत जातको मकैको बीउ वितरण गरिएको छ ।
१०. अनकल सेवा कार्यक्रम अन्तर्गत ५२६ कृषकको घरगोठमा गई आकस्मिक पशु उपचार सेवा प्रदान गरिएको छ ।
११. उत्पादनमा आधारित अनुदान अन्तर्गत ३५६ जना दुध उत्पदक कृषकहरूलाई रु २ का दरले ११,८६,००० र हिउँदै घाँसतर्फ २०२ जना पशु पालक कृषकहरूलाई प्रति कट्टा रु १५०० का दरले रु ९,७५,७५० अनुदान दिने तयारी पुरा भएको छ ।
१२. पशुपन्छी खोप सेवा कार्यक्रम तर्फ ३०,००० बाख्रामा पिपिआर, गाईभैसीमा १३,५०० एच.एस.बी.क्यू र १४,००० एफ.एम.डी. रोग विरुद्ध खोप लगाउने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
१३. कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम ९८६ वटा गाई भैसीमा कृत्रिम गर्भाधान सम्पन्न गरिएको छ साथै गाई भैसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत १० जना कृषकहरूको गोठ सुधार कार्य भैरहेको ।
१४. ९६ जना कृषकहरूलाई १,१५३ के.जी. टियोसेन्टि वर्षे घाँसको बीउ वितरण गरिएको छ । साथै २९,११९ पशुपंक्षि उपचार तथा ५२७ वटा रेजिव विरुद्धको खोप लगाइएको छ ।

१५. २१० जनालाई निशुल्क शर्पदंस उपचारको लागि एम्बुलेन्स सेवा ११ जनालाई आपतकालिन सेवा तथा ५२५ वटा सर्पको उद्धार गरिएको छ।
१६. ३ जना अतिविपन्न परिवारका लागु औषधका दुर्व्यसनिमा फसेका युवालाई रियाव सेन्टरमा पुनस्थापना गरिएको छ।
१७. पशु संरक्षण नेपालसंगको सहकार्यमा हाल ११७ वटा छाडा पशु चौपायाको व्यवस्थापन गरिएको छ।
१८. हालसम्म ३७२ अटोरिक्सा नगरपालिकामा दर्ता गरिएको छ । २५ जना अटोरिक्सा चालकलाई ट्रायल तथा सुरक्षित ड्राइभिङ सम्बन्धि तालिम प्रदान गरिएको छ । अटोरिक्साको व्यवस्थित पार्किङ ड्रेसकोड कलरकोड तथा लाइसेन्सलाई अनिवार्य गरिएको छ ।
१९. बजार ग्रिनरी तथा सौन्दर्यकरण अन्तरगत चन्द्रौटा कृष्णनगर सडक र खरेन्द्रपुर महाराजगञ्ज सडक मिडियनमा करिब २,००० वटा फुल तथा विरुवा रोप्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।
२०. यसवर्ष ४.५ किमी कालोपत्रे १४ किमि ग्राभेल सडक ९.३ किमि नालि तथा सिंचाइ १४ वटा सिंचाइ ट्यूबेल, ३ वटा विद्यालय भवन निर्माणाधिन, १० वटा कल्भर्ट, १२ वटा ट्रस्ट, ४५ वटा डेकोरेटिभ लाइट जडान, ६ किमि सडक ढलान १ किमि विद्युतीकरण र पोल विस्तार ५८० वर्ग मिटरमा लकिङ् व्लक १.२ किमि बाउन्ड्रीवाल ३ वटा हाइमास्ट लाइट तथा ३.२ किमि नयाँ ट्रयाक र ३ वटा ग्याविन स्पोर निर्माण भएको छ भने उमरी पार्कमा फोहोरा सहितको सौन्दर्यकरण गरिएको छ।
२१. ११ वटै वडाबाट अनलाइन प्रणालिमा नागरिकता सिफारिस शुरू भएको छ चालु आर्थिक वर्षमा २०३९ जन्म दर्ता ५८१ मृत्यु दर्ता ५६ जनाको सम्बन्ध विच्छेद ८४७ जनाको विवाह दर्ता तथा ३६४ घरपरिवारको वसाइसराइ दर्ता सम्पन्न गरिएको छ।
२२. यस वर्ष करिब २,९०० जना ६० वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिक र क र ख वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु लाई घरमै उपचार गरिएको छ ।
२३. पाठेघर शिविर अन्तर्गत १२६ जना महिलाहरुको पाठेघर खस्ने समस्याको जाँच गरिएको र ६ जनालाई अपरेशन गर्ने प्रकृत्यामा रहेको र पाठेघरको मुखको क्यान्सर स्कृनिङ अन्तर्गत १६६ जनाले सेवा लिएका छन् ।
२४. यस वर्ष ४४० जना गर्भवति सुत्केरीलाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिएको छ भने २५ जना सर्पदंशका विरामिलाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा सहित उपचार गरिएको छ ।
२५. समुदाय र विद्यालयमा गरी जम्मा ६,१५३ जनालाई जुकाको औषधि र ६,९८८ जनालाई भिटामिन ए क्याप्सुल खुवाउने कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ भने ५०३ जनाको रक्तअल्पता जाँच गरिएको छ

२६. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अस्पताल र स्वास्थ्य संस्थाबाट १०७५ जनालाई निशुल्क विशेषज्ञ स्वास्थ्य तथा परामर्श सेवा प्रदानगरिएको र ८२० गर्भवती महिलालाई निशुल्क भिडियो एक्सरे र रगत जाँच सेवा उपलब्ध गराएको छ।
२७. रेडक्रस सँगको साझेदारीमा वुटवल तथा भैरहवामा १३७ जना शिवराज वासिहरुलाई निशुल्क रुपमा रगत उपलब्ध गराइएको छ।
२८. ११ वटै वडामा मोतिया बिन्दुको अपरेसन सहितको निशुल्क आँखा शिविर सञ्चालनगरी १,१०० लाभान्वित भएका छन भने वडा नं १,३ र ९ लाई पुर्ण संस्थागत प्रसुति सेवा युक्त वडा घोषणा गरिएको छ।
२९. नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रबाट महिला १,६०२ र पुरुष १,६५७ गरी जम्मा ३,२५९ जनालाई सेवा उपलब्ध गराइएको छ । यस्तै ५९१ जना लाई योग तथा स्वस्थ जीवनशैली सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्यक्रम र जेष्ठनागरिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ ।
३०. ३३० जना सुनौला हजार दिनका आमाहरुलाई रैथाने वालि प्रवर्द्धन सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम संगै तरकारीको विउविजन वितरण गरिएको।
३१. शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिकालागि सिकाइ क्षति अपुरण तथा द्रुत सिकाइ योजना सम्बन्धि १४९ जनालाई अभिमुखिकरण तालिम र विद्यार्थिहरुलाई कामको संसार चिनाउने कार्यक्रम अन्तर्गत ९०० जना विद्यार्थिहरुलाई तालिम सम्पन्न गरिएको छ।
३२. माध्यमिक तहका ११ वटा विद्यालयहरुमा वृत्तिमार्ग निर्देशन तालिम सञ्चालन भई १,१०० विद्यार्थी लाभान्वित भएका छन।
३३. एकीकृत पाठ्यक्रम सम्बन्धी क्षमता विकास तालिम ५५ जना र स्थानीय पाठ्यक्रम प्रबोधीकरण सम्बन्धि ५२ जना शिक्षकलाई अभिमुखिकरण गरिएको छ। साथै खेलकुद विकास गरी खेलाडि क्षमता अभिवृद्धिका लागि राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगिता गरी करिव ८०० खेलाडीलाई सहभागि गराएको छ।
३४. नगरपालिकाले अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा कार्यान्वयनबाट गरिव तथा सिमान्तकृत विद्यार्थिहरुको शिक्षामा पहुँच वृद्धि भएको छ।
३५. माध्यमिकतहका वालवालिकाहरुलाई वालविवाह बहुविवाह मनोसामाजिक तथा आधारभुत स्वास्थ्य सम्बन्धि सचेतना मुलक कार्यक्रम सम्पन्न गरी ४६५ जना विद्यार्थी लाभान्वित भएका छन।
३६. नगरको आन्तरिक राजस्व अभिवृद्धिकोलागि नगरभित्रका ११ वटा ताल/ पोखरीको अध्ययन गरी सोनपुर तथा विसुनपुर पोखरी ठेक्का गरिएको छ । साथै आन्तरिक आयमा गत आर्थिक वर्षको तुलनमा ११ प्रतिशत वृद्धि भएको छ।
३७. विद्युतीय भुक्तानी प्रणालीलाई पुर्ण रुपमा अवलम्बन गरी सबै भुक्तानी प्रापकको खातामा रकम जम्मा हुने व्यावस्था मिलाएको छ।

३८. १२० अटोरेक्सा चालकहरुलाई ट्राफिक सचेतना तथा सडक दुर्घटना न्युनिकरण सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरीएको छ साथै १०० जना तीन पाङ्ग्रे सवारी चालकलाई १५ दिनको सवारी चालक अनुमती पत्र C1 र C2 सम्बन्धि तालिम प्रदान गरिएको छ।
३९. कफि बनाउने वारिष्टा तालिम सञ्चालन भइ १०७ जना प्रतिक्षार्थीहरुलाई १५ दिने सिपमूलक तालिम प्रदान गरिएको।
४०. सामुदायिक विद्यालयमा १२७१० जना विद्यार्थीहरुको निशुल्क स्वास्थ्य जाँच गरिएको छ।
४१. रोजगार सेवाकेन्द्र अन्तर्गत १२० जनाको पुन श्रम स्वीकृती वेदेशिक रोजगारमा मृत्युभएका ६ जना र विरामी तथा अंगभङ्ग भएका २१ जना तथा सन्तती छात्रवृत्तिकोलागि २१ जनाकोलागि आर्थिक सहयोगको लागि सहजीकरण गरिएको छ।
४२. ७५ जना व्यक्तिहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श तथा वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम प्रदान गरियो।
४३. उद्योग व्यवसाय तर्फ १७० नयाँ व्यवसाय दर्ता भएका छन् भने ६१९ वटा व्यवसाय नविकरण भएका छन् भने ४२ वटालाई खारेजी गरिएको छ।
४४. उद्यमशिलता कार्यक्रम अन्तर्गत १३० जना प्रशिक्षार्थीहरुलाई सिपमूलक तालिम प्रदान गरिएको छ।
४५. हालसम्म फिल्ड बुक अनुसार ३२ विघा १७ कठ्ठा र फिल्डबुक बाहेक ६७ विघा ऐलानी प्रति जग्गा नापजाँच गरिएको छ।
४६. विरपुर स्वास्थ्य चौकी र शिवगढी स्वास्थ्य चौकीमा water and sanitation for health facility improvement tool (WASH FIT) सम्बन्धि कार्यसम्पन्न भएको (शौचालय निर्माण, हेण्ड वासिङ स्टेन निर्माण, फिल्टर समेतको सुरक्षित खानेपानी व्यवस्थापन र अपाङ्ग मैत्रि र्याम निर्माण)
४७. युनिसेफको सहयोगमा शिवराज ६ धर्मनगर र मजिगवामा सचेतना कार्यक्रम सहित २० वटा शौचालय निर्माण सम्पन्न गरिएको साथै वडा नं ९ को ४३८ घरधुरीमा खानेपानी परिक्षण गरिएको छ।
४८. चोरखोलामा २२ वटा घरधुरीलाई शुद्ध खानेपानीको धारा जडान गरिएको छ।

उपस्थित आदरणीय नगरसभाका सदस्यज्यूहरु

अब म आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ मा यस नगरपालिकाले समग्र क्षेत्रको विकास तथा शिवराज बासिको समृद्धिको लागि लिने नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

आर्थिक विकास तर्फका नीति तथा कार्यक्रम

कृषि तथा पशुपंछी विकास

- १- कोल्ड स्टोरमा राख्ने स्थानिय कृषि उपजको महशुलमा कृषकहरु लाई छुट दिने प्रबन्धलाई निरन्तरता दिदै भण्डारण कक्ष व्यावस्थित गरिने छ।
- २- सिचाई स्रोतका मूहानहरु संरक्षण तथा सिचाई पुर्वधार निर्माण मर्मत संभार गरि पूर्ण प्रयोगमा ल्याइनेछ।

- ३- खाद्यान्नमा अत्मनिर्भरको लागि गहुँ, मकै तथा ढैंचाको बिउ वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
- ४- किसान सूचिकरण कार्यलाई निरन्तरताको दिदै किसान कार्ड वितरण कार्यको सुरुवात गरिने छ।
- ५- आपतकालीन अवस्थामा पशु स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गरि चौबीसै घण्टा कृषक ON CALL सेवा प्रदान गरिनेछ
- ६- कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रमलाई थप व्यावस्थित बनुदै पशुपालक कृषकहरुको पहुँच अभिवृद्धि गरिने छ।
- ७- दुध, फुल, माछा, मासु र खाद्यान्नमा अत्मनिर्भर नगरपालिका बनाउन जोड दिइनेछ।
- ८- दुध र घाँस उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ।
- ९- पशु नश्व सुधार गरि उत्पादनमा वृद्धि गर्दै पशुजन्य पदार्थ उत्पादनको स्वच्छताका लागि पशुपन्छी खोप सेवा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- १०- प्राणघातक रेविज रोग नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि भ्याक्सिनेसन कार्य गरिनेछ।
- ११- बाखा, गाई/भैसी, मौरी र मकैको पकेट विकास कार्यक्रमका साथै पशु आहारालाई व्यवस्थापन गर्न बाह्र महिना हरियो घाँस खेती गर्न प्रोत्साहन गरिने छ।

उद्योग पर्यटन सहकारी रोजगार

उद्योग व्यावसाय

- १२- नगरपालिकामा दर्ता नभई सञ्चालनमा रहेका उद्योग तथा व्यापार व्यवसायहरुलाई दर्ता गरेर मात्र सञ्चालन गर्नु पर्ने कार्यमा जोड दिइनेछ।
- १३- उपभोक्ता हक हित संरक्षणका लागि बजार अनुगमन गरी म्याद गुज्ररेका र गुणस्तरहिन सामग्री विक्री वितरण कार्यलाई रोक लगाउने र उपभोक्ताको गुणस्तरीय वस्तु तथा सेवा प्राप्त गर्ने अधिकारलाई जोड दिइनेछ।
- १४- व्यवसाय सञ्चालन भएका सबै क्षेत्र तथा स्थानमा अनिवार्य रुपमा वस्तु तथा सेवाको उपभोक्ताले प्रत्यक्ष देखे गरी मूल्य सूचि राख्नु पर्ने व्यवस्थामा जोड दिइनेछ।
- १५- स्ट्रेड तथा ठेला व्यवसायलाई दर्ता प्रक्रियामा ल्याई गुणस्तरीय वस्तु तथा सेवा प्रदानको लागि व्यवस्था मिलाउदै व्यावसायिक रुपमा सफल बनाउन अनुदान उपलब्ध गराइने छ।
- १६- समयावधी दिई व्यवसायलाई नगरपालिकामा दर्ता गर्न अभिप्रेरित गरिनेछ भने दर्ता नगर्नेहरुलाई नियमानुसार कारवाहि समेत गरिनेछ।
- १७- पालिकाभित्रका उद्योगहरुमा कम्तिमा ५० प्रतिशत दक्ष अर्धदक्ष र अदक्ष कामदार/कर्मचारी राख्ने कानूनी व्यवस्थाको कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ।
- १८- बालश्रमलाई पूर्णतया निशेध गरि बालश्रममुक्त पालिका स्थापनामा जोड दिइने छ।
- १९- व्यवसायको तथ्यांक संकलन तथा दर्ता र नविकरण कार्यका लागि व्यवसाय घुम्ती शिविर सञ्चालन गरिनेछ साथै अनुगमन कार्यलाई तिब्रता दिइनेछ

भूमी व्यावस्था

- २०- संघीय सरकार तथा भूमि समस्या समाधान आयोगसंग समन्वय गरि भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गाधनी प्रमाणपूजा प्रदान गर्न आवश्यक समन्वय र सहजिकरण गरिनेछ ।
- २१- गाउँ ब्लक, डिहि ब्लक का जग्गा नापजाँच कार्यमा सहजिकरण गरी जग्गाधनी प्रमाण पुजा प्रदान गरिने कार्यलाई तिब्रता दिइने छ ।

पर्यटन

- २२- लक्ष्मणघाट धाम हनुमानगढी चोक र शियाराम डाडालाई रामायण सर्किटलाई जोडदै पर्यटन प्रवर्द्धनको माध्यमबाट रोजगारी सिर्जना गरिने छ ।
- २३- नगरपालिका क्षेत्रभित्र आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको आकर्षण बढाउन शिवराजको प्रमुख पर्यटकिय धार्मिक र पुरातात्विक सम्पदा शिवगढी किल्ला/ मन्दिरको संरक्षण विकास र सो स्थान सम्म सडक, विद्युत, पानी लगायतका पुर्वाधार निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
- २४- शिवराज नगरपालिका क्षेत्र भित्रका विभिन्न ऐतिहासिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा, महत्वपूर्ण पार्क, तालतलैया, मठ मन्दिर, गुम्बा, विहार, मस्जिदहरूलाई संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्दै पर्यटकिय स्थलको रूपमा विकास गरि आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- २५- नगरभित्र रहेका विभिन्न जातीय, धार्मिक, संस्कृतिक तथा परम्परागत मुल्य मान्यताको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरिने छ ।
- २६- तातोपानी, शिवकुण्ड, वासुकिनागलाई समेटी पर्यटन परिपथ निर्माण गर्दै रोजगारी अभिवृद्धि गरिनेछ,

सहकारी

- २७- स्थानीय तहको नियमन क्षेत्राधिकार भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरूको नियमित अनुगमन गरी आवश्यक पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने ।
- २८- सहकारी संस्थाहरूलाई आफ्ना मासिक र वार्षिक वित्तिय प्रतिवेदन साधरण सभा र अधिवेशनका प्रतिवेदन सहितका विवरणहरू COPOMIS प्रणालीमा अनिवार्य रूपमा प्रवृष्टि गराउने कार्यमा जोड दिइनेछ

रोजगार

- २९- युवा, महिला र सीमान्तकृत समूहलाई प्राथमिकता दिँदै, स्थानीय स्रोत (कृषि, पर्यटन र उर्जा) को अधिकतम उपयोग मार्फत दिगो रोजगारी सृजना र Gen-Z लाई लक्षित गरी उद्यमशीलता तथा व्यवसायिक तालिमको व्यवस्था गर्दै, श्रमिकको सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूती गरिने छ ।
- ३०- रोजगार सेवा केन्द्रलाई रोजगार, सीप तथा उद्यमशीलता केन्द्रको रूपमा रूपान्तरण गरी रोजगारी जडान, सीप तालिम र उद्यमशीलता समर्थनका लागि एकल बिन्दु हबको रूपमा विकास गरिनेछ ।

- ३१- स्थानीय स्तरका पूर्वाधार आयोजनाहरूमा कम्तीमा ३०% रोजगारी सुचिकृत युवा र महिलालाई आरक्षित गरिनेछ।
- ३२- श्रमिक अधिकार र सामाजिक सुरक्षा लाभबारे जागरूकता अभियान सञ्चालन गर्नुका साथै स्थानीय उद्योगहरूमा न्यूनतम ज्याला अनुपालन सुनिश्चित गरिनेछ, श्रमीकको पञ्जीकरण गरी आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ र श्रम संसार प्रणालीमा सम्पूर्ण सरोकारवालालाई आवद्ध हुन प्रोत्साहन गरिनेछ।
- ३३- आप्रवासी कामदार तथा तिनीहरूको परिवारको अधिकारको सुनिश्चित गर्दै प्रदेश सरकार, वैदेशिक रोजगार बोर्ड तथा संघीय सरकारसँगको समन्वयमा आप्रवासी कामदार र उनीहरूको परिवारलाई लक्षित गरी सुरक्षित वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी सूचना प्रवाह, न्यायको लागि समन्वय सहजीकरण, मानसिक स्वास्थ्य तथा मनोसामाजिक परामर्श सेवा, वित्तीय साक्षरता र सीप अभिवृद्धि गर्नका लागि लक्षित कार्यक्रम संचालन/समन्वय गरिने छ।
- ३४- विदेशवाट फर्केका आप्रवासी श्रमिकहरूलाई संगठित गराई उनीहरूमा भएका व्यवसायीक ज्ञान, सीप र अनुभवलाई उपयोग गर्न स्थानीय स्तरमा श्रमिक तथा तिनका परिवार सम्मिलित सामाजिक संस्था सहकारी विस्तार गरी पुँजी निर्माण, उद्यमशीलता विकास तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्न पालिकाको स्टार्टअप योजनासँग मा आवद्ध गरिने छ।

आदरणीय नगर सभा सदस्य ज्यूहरु,

अब म पुर्वाधार विकास तर्फका नीति तथा कार्यक्रम हरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

- ३५- पूर्वाधार विकासलाई दिगो, विपद्सहनशील, वातावरणमैत्री र आत्मनिर्भर बनाउन दीर्घकालीन गुरुयोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ३६- लाभ-लागत विश्लेषण, वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन तथा प्रतिफल अध्ययन सम्पन्न भएका योजनाहरूलाई मात्र प्राथमिकता दिई आयोजना बैंकमा समावेश गरिनेछ।
- ३७- सडक निर्माण कार्यमा नाली, ढल, पर्खाल, फुटपाथ जस्ता आधारभूत संरचनाहरू पूर्ण रूपमा सम्पन्न गरेपछि मात्र कालोपत्रे तथा ढलान कार्य सञ्चालन गरिनेछ। यसले दीर्घकालीन टिकाउपन र सुरक्षित उपयोग सुनिश्चित गर्नेछ।
- ३८- साना र टुक्रे आयोजनाबाट अपेक्षित प्रतिफल नआउने भएकाले ठूला, रणनीतिक महत्वका गौरवका आयोजना छनोट गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ३९- बिटुमिन जस्ता आयातमा निर्भर सामग्री प्रयोगलाई न्यूनतम गर्ने र सिमेन्ट तथा अन्य स्थानीय रूपमा उपलब्ध सामग्रीलाई प्राथमिकता दिने नीति लागू गरिनेछ।
- ४०- नगरक्षेत्रका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक तथा सामाजिक महत्वका संरचनाहरूको संरक्षण, पुनः उपयोग तथा सौन्दर्यीकरणमा विशेष जोड दिइनेछ।
- ४१- नगर सौन्दर्यीकरण अभियान: सडक, पार्क, सामुदायिक भवन तथा सार्वजनिक स्थलहरूलाई उज्यालो, हरित, बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री र लैङ्गिकमैत्री बनाइनेछ।

- ४२- स्मार्ट यातायात प्रणाली: ट्राफिक व्यवस्थापनलाई डिजिटलाइज गरी स्मार्ट सिग्नल, CCTV निगरानी तथा GIS आधारित सडक नक्सा प्रणाली लागू गरिनेछ ।
- ४३- रणनीतिक पूर्वाधार आयोजना अस्पताल, बसपार्क, हाटबजार, बिद्यालय भवन जस्ता रणनीतिक महत्वका पूर्वाधार योजनाहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ४४- निर्माण सम्पन्न भइसकेका पूर्वाधारहरूको दीर्घकालीन उपयोगिता कायम राख्न नियमित, आवधिक तथा आकस्मिक मर्मतसम्भार प्रणाली लागू गरिनेछ । यसका लागि विशेष Maintenance Fund स्थापना गरिनेछ ।
- ४५- उपभोक्ता योगदान नीति योजनामा हुने अत्याधिक लागत चाप घटाउन उपभोक्ताको योगदानलाई प्रोत्साहन गरिनेछ । Community Partnership Model लागू गरी उपभोक्ताको अपनत्व बढाइनेछ ।
- ४६- उज्यालो शिवराज कार्यक्रम नगर सौन्दर्यकरण अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ । सडक, पार्क, सार्वजनिक स्थलमा Smart Lighting System, decorative lighting तथा highmast lighting र हरियाली अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- ४७- विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन तयार गरी प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग समन्वयमा कार्यान्वयन गरिनेछ । *Integrated Infrastructure Master Plan* तयार गरिनेछ ।
- ४८- ठूला पूर्वाधार १५ सैयाको शिवराज आधारभूत अस्पताल हाटबजार र बसपार्कको निर्माण यसै आर्थिक वर्षबाट गर्नको लागि संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
- ४९- रणनीतिक पूर्वाधारहरूको विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन तयार गरी प्रदेश र संघीय सरकारसँगको समन्वयमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ५०- पूर्वाधार निर्माण गर्दा बालमैत्रि अपाङ्गमैत्रि लैङ्गिकमैत्रि र बातावरण मैत्रि पूर्वाधार निर्माण गरिनेछ ।
- ५१- स्रोतको दिगो उपयोगलाई सुनिश्चित गर्न विगतका अधुरा योजनालाई प्राथमिकता दिई निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न बजेट विनियोजन गरिनेछ ।

भवन, आवास तथा शहरी विकास

- ५२- सबै भवन निर्माण कार्य नक्सा पास गरी मात्र गर्नु पर्नेछ, उल्लङ्घन गर्नेहरूलाई जरिवाना तथा सेवा सुविधा रोक्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- ५३- नक्सा पास प्रक्रियालाई सरलीकरण गर्न ई-नक्सा प्रणाली लागू गरिनेछ ।
- ५४- भवन निर्माणमा राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड कडाइका साथ लागू गरिनेछ ।
- ५५- अव्यवस्थित बसोबास तथा सुकुम्बासी घरहरूको अभिलेख राखी जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको लागि पहल गरिने छ ।
- ५६- योजनाहरूमा हुने अत्याधिक लागत चाप घटाउन तथा उपभोक्ताको अपनत्व बढाउन उपभोक्ताको योगदान बढी हुने कार्यान्वयन गरिने नीति लिइने छ ।
- ५७- ठूला पूर्वाधार १५ सैयाको शिवराज आधारभूत अस्पताल हाटबजार र बसपार्कको निर्माण यसै आर्थिक वर्षबाट गर्नकोलागि संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।

५८- पुर्वाधार निर्माण गर्दा बालमैत्रि अपाङ्गमैत्रि लैङ्गिक मैत्रि र बातावरण मैत्रि पुर्वाधार निर्माण गरिनेछ ।

आदरणीय नगर सभा सदस्य ज्यूहरु,

अब म सामाजिक विकासतर्फका नीति तथा कार्यक्रम हरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

शिक्षा

- ५९- सबै बालबालिकालाई विद्यालय शिक्षामा समतामूलक पहुँच र सहभागिता सुनिश्चित गर्दै शिवराज नगरपालिकाको सामुदायिक विद्यालयीय शिक्षालाई अनिवार्य तथा निःशुल्क आधारभूत शिक्षा तथा निःशुल्क माध्यमिक शिक्षा पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ६०- उच्च शिक्षामा मेयर उपमेयर छात्रवृत्तिलाई निरन्तरता दिदै विपन्न तथा आर्थिक अवस्था कमजोर भएका विद्यार्थिहरुो पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।
- ६१- सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरुको सेवा क्षेत्रका आधारमा विद्यालय नक्शाङ्कन गरी अति न्यून विद्यार्थी संख्या भएका विद्यालयलाई नजिकै ठूलो विद्यालयमा गाभि ठुला विद्यालय (Big School) स्थापना गर्न जोड दिईनेछ ।
- ६२- कक्षागत विद्यार्थी संख्या र विषयगत शिक्षक दरबन्दीलाई आधार मानि दरबन्दी मिलान तथा पुनर्वितरण गरी नपुग शिक्षक भएका विद्यालयहरुमा स्वयंसेवक शिक्षकको दरबन्दी सृजना गरी व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- ६३- सामुदायिक विद्यालयहरुका कक्षा शिक्षण सिकाइलाई आधुनिक, पहुँचयोग्य र गुणस्तरीय बनाउँदै डिजिटल साक्षरता बढाउन ई-लर्निङ (e-Learning), भर्चुअल कक्षा (Virtual Classes) र खुला डिजिटल सामग्री (Open Digital Content), ए-आई-आधारित सिकाइ प्रणाली (AI-based learning system) को विकास गर्न प्रविधियुक्त पूर्वाधार तथा शिक्षकको क्षमता विकास प्रविधियुक्त शिक्षक निर्माण गरिनेछ ।
- ६४- युनिसेफ नेपाल र गैर सरकारी संघसंस्थाको सहकार्यमा बालबालिकाको सर्वाङ्गीर्ण विकासका लागि गुणस्तरीय सिकाइयुक्त नमूना बालविकास केन्द्र निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ६५- विद्यालय शिक्षालाई गुणस्तर कायम गर्न विद्यार्थीको सिकाइ स्तरका आधारमा सिकाइ आपूरण गर्न सुधारात्मक कक्षा, विषयगत शिक्षकको क्षमता विकास, विद्यार्थीसँग विषयविज्ञ पाहुना शिक्षक परामर्श, विव्यस, प्रअ तथा विषयगत शिक्षकसँग अन्तरक्रिया, शैक्षिक उत्कृष्ट शैक्षिक संस्थाहरुको Exposer Visit, पाठ्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धि शिक्षकहरुलाई क्षमता विकास तालिम, सूचकमा आधारित अनुगमन, तथा कार्यसम्पादनमा आधारित शिक्षक तथा कर्मचारीहरुलाई प्रोत्साहन तथा पुरस्कृत गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ६६- विद्यार्थीहरुलाई आफ्नो रुचि, क्षमता र सम्भावना अनुसार उपयुक्त शिक्षागत तथा व्यवसायिक क्षेत्र पहिचान गर्न सहयोग पुऱ्याई वृत्ति पथ परामर्श (Career Guidance and Counseling) कार्यक्रम

मार्फत विद्यार्थीहरूको भविष्य निर्माणको योजनामा सघाउ पुर्याउन वृत्तिपथ परामर्श कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

- ६७- विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार सुरक्षित, समावेशी, बालमैत्री, पहुँचयुक्त र प्रविधिमैत्री विद्यालयको पूर्वाधारलाई न्यूनतम राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
- ६८- कक्षा ११ र १२ को पठनपाठन विहानी सत्रमा सञ्चालन गरी विद्यार्थी र शिक्षकको अनुपातका आधारमा आंशिक स्वयंसेवक शिक्षकको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ६९- विद्यालय सुशासनलाई प्रवर्धन गर्न विद्यालयमा गुनासो पेटिका तथा नागरिक बडा पत्रको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ७०- विद्यालय आउन नसकेका वा विद्यालयमा भर्ना भएर पनि निरन्तरता दिन नसकेका बालबालिका, युवा तथा प्रौढहरूलाई अनौपचारिक शिक्षाका विभिन्न मोडलहरू प्रयोग गरी सामुदायिक सिकाइ केन्द्र तथा विभिन्न गैर सरकारी संस्थाको सहयोगमा शिक्षा प्रदान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ७१- सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका अनुभव र सिकाइ आदान प्रदान गर्न संयुक्त बैठक तथा विद्यार्थीहरूको विचमा समान विषयमा समान किसिमको सहभागिता गराउने नीतिलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
- ७२- प्रारम्भिक बाल कक्षाका सहयोगी कार्यकर्ता, विद्यालय सहायक र कर्मचारीहरूलाई दिइएको थप प्रोत्साहन अनुदान रकमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ७३- सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षाको गुणस्त सुधार गर्दै विद्यार्थीहरूमा उद्यमशीलता, स्वावलम्बन, प्राविधिक सीप तथा व्यावसायिक सोच विकास गर्दै स्व.आर्जन गरी अध्ययन गर्न इच्छुक विद्यार्थीहरूको पढाइलाई निरन्तरता दिन, साधारण र प्राविधिक तथा व्यावसायिक धारका विद्यालय मार्फत आयआर्जनको अवसर प्रदान गरी पढ्दै कमाउँदै कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ७४- मातृ विद्यालयको प्रधानाध्यापकले ससाना विद्यालयहरूको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण गर्ने प्रबन्ध गरी समान प्रकारको शिक्षा प्रदान गरिनेछ ।

युवा तथा खेलकुद

- ७५- स्वस्थ शरीर र स्वस्थ मस्तिष्कका लागि खेल भन्ने तथ्यलाई मनन् गर्दै खेलका लागि आवश्यक पूर्वाधारको विकास गर्दै खेलको माध्यमबाट खेलाडीलाई कियाशिल गराउँदै उत्साहित गर्न र युवाहरूमा अन्तरनिहित प्रतिभालाई प्रष्फुटन गराउन बडा बडामा खेल संचालन र नगर स्तरमा बडागत प्रतिस्पर्धा गराई खेलाडी पहिचान गरी प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ७६- मेयर कप, उपमेयर कप र राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता संचालन गरिनेछ । युवाहरूलाई खेलको माध्यमबाट स्वस्थ जीवनशैली अपनाउन सृजनशील हुन समाजको प्रतिष्ठा अभिवृद्धि गर्न अभिप्रेरित गरिनेछ । नगरबाट सञ्चालन हुने वार्षिक खेलकुदका कार्यक्रमका साथै खेलाडी उत्पादनलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

- ७७- नगरपालिका खेलाडीहरूलाई जिल्ला प्रदेश र राष्ट्रिय स्तरमा हुने खेलमा सहभागी गराउने नीति तय गरिनेछ । खेल जगतमा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने खेलाडीलाई सम्मान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ७८- समाजका लागि उल्लेख्य योगदान दिनु भएका व्यक्ती र संस्थाको सम्मानका लागि संचालन हुने खेल तथा अन्य युवाहरूको विकासका लागि गरिने गतिविधी संचालन गर्न सहयोग गर्ने नीति तय गरिनेछ ।

स्वास्थ्य

- ७९- विद्यार्थी पोसाकमा मदिरा तथा सुर्तिजन्य पदार्थको विक्रि वितरणमा पुर्णतया रोक लगाउदै यसलाई कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ८०- सुनौला १००० दिनका आमाहरूलाई लक्षित गरी स्वास्थ्य संस्थाहरू मार्फत स्थानीय पोषण सामग्री प्रदर्शन सहितको चेतनामुलक कार्यक्रम मार्फत मातृ तथा शिशु पोषणमा उल्लेखनीय सुधार गरिनेछ ।
- ८१- नियमित खोप तथा "खोज र खोप" अभियान मार्फत नगरपालिकाका दुर्गम तथा सीमान्तकृत बस्ती लगायतका शत प्रतिशत बालबालिकाहरूलाई समयमै राष्ट्रिय खोप तालिका अनुसारको पूर्ण खोप सेवा सुनिश्चित गर्ने गरि बाल स्वास्थ्य संरक्षणमा जोड दिईनेछ ।
- ८२- ३० वर्षभन्दा माथिका नागरिकहरूमा बढ्दो उच्च रक्तचाप, मधुमेह (Diabetes), र मिर्गौला रोगको प्रारम्भिक पहिचानका लागि प्रत्येक वडामा निःशुल्क स्क्रिनिङ र परामर्श सेवा सञ्चालन गर्ने ।
- ८३- प्रजनन उमेरका महिलाहरूमा देखिने पाठेघरको मुखको क्यान्सर (Cervical Cancer) र स्तन क्यान्सर (Breast Cancer) को निःशुल्क स्क्रिनिङ (VIA Test) तथा जनचेतना कार्यक्रमलाई वडा स्तरका स्वास्थ्य सस्था सम्म विस्तार गरिने छ ।
- ८४- गर्भवती आमाहरूको लागि नगर अस्पतालबाट निशुल्क चेकजाँच कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ८५- दुर्व्यसनमा फसेका विपन्न नागरिकलाई रियाव सेन्टरमा व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता गरिने छ ।
- ८६- शिवराज नगर अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाबाट विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ८७- गर्भवती महिला, शर्पदँशकाका विरामी, विपन्न परिवारका जेष्ठ नागरिक तथा मृगौला पिडित नगरवासिलाइ निशुल्क एम्बुलेन्स सेवालाई निरन्तरता गरिने छ ।
- ८८- वडा स्तरका स्वास्थ्य सस्था, विद्यालय तथा समुदाय स्तरमा किटजन्य रोगको रोगथाम सम्बन्धि स्वास्थ्य शिक्षा तथा सचेतना संदेश प्रवाहा गरि विमारी दरलाई नियन्त्रण गरिने छ ।
- ८९- सामुदायिक विद्यालयमा स्वास्थ्यकर्मी परिचालन गरी विद्यार्थीहरूको आँखा, कान, दाँत र मानसिक स्वास्थ्यको जाँच कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ९०- नगरपालिकाको नगर अस्पताल तथा वडा स्तरका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट नेपाल सरकारले तोकेका नि-शुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई निरन्तरता संगै थप गुणस्तरीय, अविछिन्न र प्रविधि युक्त बनाउन आवश्यक पूर्वाधार, दक्ष जनशक्ति र औजार-उपकरणको नियमित उपलब्धताको सुनिश्चितता गरिने छ ।

- ९१- ज्येष्ठ नागरिकहरूका लागि स्वस्थकर जीवन शैली र स्वास्थ्य स्वयम् हेरचाह तथा घरमै गई स्वास्थ्य जाँचको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ९२- नगरभित्र सञ्चालित निजी क्लिनिक, फार्मेसी, ल्याब र निजी तथा सामुदायिक अस्पतालहरूले तोकिएको मापदण्ड (दर्ता, जनशक्ति, पूर्वाधार) पालना गरे नगरेको कडाइका साथ नियमन गर्ने साथै असहाय, गरिव र विपन्न नागरिकलाई तोकिएको शैल्या र गुणस्तरीय निशुल्क उपचारको व्यवस्था गरे नगरेको कडाइका साथ अनुगमन तथा नियमन गरिनेछ ।
- ९३- लागु पदार्थ दुर्व्यसन नियन्त्रण तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ
- ९४- राष्ट्रिय महिला सामुदायिक स्वयम् सेविका तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई कार्यमा उच्च मनोबल बढाउको लागि प्रोत्साहन सम्मान कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- ९५- आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अस्पताललाई नगरपालिकाबाट सञ्चालन तथा व्यावस्थित गर्दै उपलब्ध भैरहेको सेवाहरूलाई अझ प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- ९६- पालिकका भित्रका कुपोषणयुक्त बालबालिकाहरूको पहिचानगरी उनिहरूको शारीरिक तथा मानसिक विकासको लागि आवश्यक पौष्टिक पदार्थहरूको पहुँच अभिवृद्धि गरिने छ ।
- ९७- पोषण सुधारका सुचकाँकहरूको विकास गरी न्युनतम ३ वडालाई पोषणमैत्रि वडा घोषणा गरिने छ ।

नागरिक आरोग्य

- ९८- पोषणयुक्त भान्सा सचेतना मुलक कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुने गहु, चामल, चना, मटर, अरहर र सागसब्जी र गेडागुडीको उपभोग बढाउन र जंक फूडको प्रयोग घटाउन टोल स्तरमा व्यवहारिक सचेतना कार्यक्रम आयोजना गरिने छ ।
- ९९- सामुदायिक स्तरमा नसर्ने रोग र मानसिक तनाव न्यूनीकरणका लागि योग तथा ध्यान अभियान संचालन गरिने छ जसका लागि प्रत्येक वडाका सार्वजनिक भवन वा पार्कहरूमा स्थानीय संघ सस्था, नागरिक आरोग्य केन्द्र तथा क्लवहरूसँगको सहकार्यमा नियमित योग, प्राणायाम र ध्यान शिविर सञ्चालन गर्ने ।
- १००- स्वस्थकर जिवनशैली तथा नागरिकलाई आरोग्यमैत्रि बनाउन स्वर्ण बिन्दु प्रासन जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

खानेपानी तथा सरसफाइ

- १०१- सन् २०३० सम्ममा सबै नागरिकलाई सुरक्षित तथा स्वच्छ खानेपानीको पहुँच सुनिश्चित गर्नेकार्यलाई प्राथमिकता दिदै खानेपानीको गुणस्तर परीक्षणकोलागि ल्याब व्यावस्थापन गरिने छ ।
- १०२- गरिव तथा विपन्न नागरिकलाई सुरक्षित सरसफाइ सुनिश्चितताकोलागि शौचालय निर्माण गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।
- १०३- पालिकाले तर्जुमा गरेको खानेपानी तथा सरसफाइ सुरक्षा योजना (Water Safety Plan) सरसफाइ योजना (wash plan) अध्यावधिक गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।

सामाजिक समावेशिकरण

- १०४- शिवराज नगरपालिकाले विपन्न असहाय असक्त नागरिकलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखि सेवा प्रवाह विकास निर्माण तथा सामाजिक न्याय तथा संरक्षणका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने छ ।
- १०५- लैङ्गिक हिंसा पिडित तथा एकल महिलालाई व्यावसायिक टेवाका लागि अनुदान उपलब्ध गराइने र महिला अटो चालकलाई रोजगारीमा प्रोत्साहनको लागी आर्थिक सहायता उपलब्ध गराइने छ ।
- १०६- शिवराजका महिला, उद्यमशिलतामा पहिला भन्ने मूल मर्मलाई आत्मासात् गर्दै वडाहरुसँगको सहकार्यमा महिला उद्यमशिलता विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । बालकोष, अपांगता संरक्षण कोष, लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- १०७- सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायका महिलाहरुलाई आय आर्जन गर्न सहज वातावरण निर्माणका लागी सिपमूलक तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
- १०८- महिला माथि हुने हिंसा तथा लैङ्गिक हिंसा न्यूनिकरण गर्न लक्षित वर्ग तथा समुदायका महिलाहरुलाई कानूनी तथा क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- १०९- बालविवाह र त्यसले पुर्याउने जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्नका लागी धर्मगुरुहरु, सरोकारवालाहरु तथा बालक्लवका सदस्य र किशोर किशोरी समूहका सदस्यबीच सबै वडाहरुमा अन्तरक्रिया गराई तथा बालविवाह भएको थाहा भएमा सूचना दिने व्यक्तिको नाम ठेगाना गोप्य राखी उचित पुरस्कारको व्यवस्था समेत गरी बालविवाह न्यूनिकरण गरिनेछ ।
- ११०- बालश्रममुक्त नगरपालिका निर्माणका लागी बालश्रम हुने नगरभित्रका ठाँउ ठाँउमा सरोकारवालाहरुको उपस्थितीमा मानव अधिकार तथा बालअधिकार एवं सचेतनामूलक कार्यक्रम तथा नियमित अनुगमन गरी बालबालिकाहरुलाई उद्धार एवं उनिहरुको सर्वोत्तम हित हुने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- १११- बढ्दै गएको साइबर क्राइम र त्यसले पुर्याउने जोखिम तथा नकारात्मक प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्न विद्यालयमा तथा समुदायमा सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- ११२- लैङ्गिक तथा घरेलु हिंसा नियन्त्रण र मानव बेचबिखन विरुद्धका लागी विभिन्न सञ्चालन गर्दै यस्ता जघन्य घटनाहरुलाई निरुत्साहित गर्दै लगिनेछ ।
- ११३- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई जीविको पार्जनका लागी सिपमूलक तालिम तथा तालिम प्रदान गरिनेछ ।
- ११४- ज्येष्ठ नागरिक समाजका अमूल्य निधि भन्ने मान्यतालाई आत्मासात गर्दै ज्येष्ठ नागरिकको आत्मा सम्मानका अभिवृद्धि र ज्ञान,सीप तथा अनुभवको पुस्तान्तरणको लागी विद्यालय एवं वडाहरुसंग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- ११५- महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सुकुम्बासी, दलित, आदिवासी जनजाती, मधेशी, मुस्लिम, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, पिछडा वर्ग, विपन्न, जोखिममा

रहेका समुदायको आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरणका लागी सम्बन्धीत संघ संस्थासँगको सहकार्यमा लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

- ११६- विभिन्न दिवशिय कार्यक्रमहरूमा महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सुकुम्बासी, दलित, आदिवासी जनजाती, मधेशी, मुस्लिमहरूको सान्दर्भिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- ११७- बालश्रम हुन नदिन बालश्रममा परेकाहरूको सर्वोत्तम हितका लागी विशेष कार्यक्रमहरू ल्याइनेछ ।
- ११८- लैंगिक हिंसा निवारण कोष, बालकोष, अपाङ्गता कोषलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ११९- प्रत्येक विद्यालयहरूमा लैङ्गिक सम्पर्क शिक्षकको व्यवस्था र क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- १२०- शिवराज नगरपालिकालाई सडक बालबालिकामुक्त स्थानीय तह घोषणा गरिनेछ ।
- १२१- शिवराज नगरपालिकालाई बालश्रममुक्त स्थानीय तह घोषणा गर्न थप ३ वटा वडालाई बालविवाह मुक्त वडा घोषणा गरिनेछ ।
- १२२- नगरलाई लैङ्गिकमैत्री, बालमैत्री, अपाङ्गता तथा ज्येष्ठ नागरिकमैत्री स्थानीय तह बनाउन महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धी कानूनहरूमा परिमार्जन गरिदै लगिनेछ ।
- १२३- बालविवाह, लैंगिक हिंसा, बालश्रम आदि न्यूनिकरणका लागी दैनिक सुचना प्रसारण प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- १२४- लैङ्गिक समावेशिता तथा सामाजिक समावेशिकरण नीति बमोजिम बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- १२५- बालबालिकाको तथ्याङ्क व्यवस्थापनका लागि हरेक वर्ष बालबालिकाको स्थिती पत्रको प्रतिवेदन प्रकाशन गरिनेछ ।
- १२६- SIMS-social information management system (सामाजिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली) सफ्टवेयर मार्फत अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण, ज्येष्ठ नागरिक परिचय पत्र वितरण तथा सिप सिकेका र उद्यम बन्न सफल महिलाहरूको विवरण तयार गरि तथ्याङ्क व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- १२७- बालमैत्री स्थानीय शासनका माध्यमबाट बालबालिकाको चौतर्फी विकास को लागि बालमैत्री सूचकको आधारमा बालबालिका, बालमैत्री सम्पर्क व्यक्ति तथा सहजकर्ताहरूलाई उचित तालिमको व्यवस्था गरि बालमैत्री स्थानीय शासनको दीगोपनामा जोड दिइनेछ । यस वर्ष थप २ वटा वडालाई बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा गरिनेछ ।
- १२८- मानव सेवा आश्रम सँगको सहकार्यमा यसै वर्ष नगरपालिकालाई सहयोगापेक्षी सडक आश्रित मानव मुक्त नगरपालिका घोषणा गरिनेछ । बालश्रममुक्त अभियानलाई दिगोपना बनाइनेछ ।
- १२९- नगरपालिकालाई लैंगिक मैत्री नगरपालिका घोषणा गरि दीगोपनाका लागि सूचकमा आधारित रहेर विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनुका साथै महिला, अपाङ्ग, लैंगिक अल्पसंख्यक समुदाय तथा

व्यक्तिहरूको शसक्तिकरणका निम्ति विभिन्न लक्षित विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गरि उद्यमशीलतामा जोड्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।

- १३०- लैङ्गिक हिंसा, यौनजन्य हिंसा, घरेलु हिंसा, साइबर क्राइम, बालविवाह लगायतका हिंसा, विभेद, कुरिति र विसंगति हटाउन सम्बन्धित गैर सरकारी संस्था समुदाय र सरकारी निकाय विच समन्वय गरी सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- १३१- महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सुकुम्बासी, दलित, आदिवासी जनजाती, मधेशी, मुस्लिम, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, पिछडा वर्ग, विपन्न, जोखिममा रहेका समुदायको आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरणका लागी सम्बन्धीत संघ संस्थासँगको सहकार्यमा लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- १३२- बालगृह, साथी संस्था, शान्ति पुनस्थापना गृह लगायतको सहकार्यमा हिंसामा परेका बालबालिका महिलाको उद्धार पुनस्थापना गरिनेछ ।
- १३३- विभिन्न सामाजिक संघसंस्था संगको सहकार्यमा शिवराजका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई कृतिम हातखुट्टा लगाउने तथा सहायक सामग्री वितरण गरिनेछ ।
- १३४- मानव मर्यादाको नगर निर्माणका लागि विभेद तथा छुवाछूत विरुद्ध सामाजिक अन्तरघुलन कार्यक्रमहरू संचालन गर्दै समानतायुक्त नगरपालिका निर्माणका लागि सामाजिक जागरणका अभियानहरू संचालन गर्दै जातीय छुवाछूत सम्बन्धमा नगरपालिकाले शुन्य सहनशिलताको नीति अवलम्बन गर्ने छ ।
- १३५- दलित समुदायको आत्मसम्मान स्वाभिमान रोजगारी र आत्मनिर्भरताको लागि सीप विकास र उद्यमशीलताका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- १३६- सवै वडाहरूको वस्तुगत तथ्याङ्क समेत अद्यावधिक गर्दै बहुआयमिक तथ्याङ्क सहितको नगरस्तरीय दलित प्रोफाइल निर्माण गरिने छ ।
- १३७- शिवराज नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका स्थानीय मौलिक भाषा, सीप, कला तथा संस्कृति, ऐतिहासिक, धार्मिक सांस्कृतिक, पुरातात्विक सम्पदाहरूको संरक्षण एवं संवर्दन गर्दै विभिन्न समुदायका ज्ञान, सीप तथा अनुभवहरूको दस्तावेजीकरण गरिनेछ । थारु समुदायको मौलिक भाषा, सीप, कला तथा संस्कृति झल्कने गरि थारु संग्रहालयको स्तरोन्नति र विकास गरिनेछ ।

नगर सभा सदस्यज्यूहरू अव म प्रशासन/सुचना प्रविधि/संस्थागत विकास/सेवा प्रवाह र सुशासन तर्फका नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

- १३८- नगरपालिकामा सेवा लिन आउने सेवाग्राहीलाई सरल सहजरूपमा सेवा प्रवाह गर्नका लागि कार्यालयको शुरु विन्दुमा स्थापित नागरिक सेवा प्रवाह केन्द्रलाई थप व्यवस्थित बनाइनेछ ।
- १३९- सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो प्रविधिमैत्रि र समय सापेक्ष बनाउन एकिकृत डिजिटल प्रणाली क्रमश लागू गरिनेछ ।

- १४०- सबै वडा कार्यालय, सार्वजनिक सेवा केन्द्र, स्वास्थ्य संस्था र शैक्षिक संस्थाहरूमा उच्च गतिको इन्टरनेट सेवा तथा डेटा कनेक्टिविटी सुनिश्चित गरिनेछ ।
- १४१- नगरपालिका वेबसाइटलाई नियमित अद्यावधिक गरिनेछ र नीति, योजना, बजेट, निर्णय तथा अन्य सार्वजनिक सूचनाहरू डिजिटल पहुँचमार्फत सार्वजनिक गरिनेछ ।
- १४२- सूचना प्रविधिको प्रभावकारी प्रयोगका लागि नगरपालिका क्षेत्रका शिक्षक, विद्यार्थी, कर्मचारी र स्थानीय समुदाय लक्षित डिजिटल साक्षरता अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- १४३- सम्पूर्ण भिडियो अभिलेख स्थानीय डेटा सेन्टरमा सुरक्षित रूपमा भण्डारण गर्दै नगरको सुरक्षा, अपराध नियन्त्रण, ट्रफिक व्यवस्थापन र विपद् न्यूनीकरणमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले प्रमुख सार्वजनिक स्थलहरू (जस्तै: चोक, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, कार्यालय तथा बजार क्षेत्र) मा CCTV निगरानी प्रणाली स्थापना गरिनेछ ।
- १४४- कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनलाई नतिजामुखी बनाउन आवश्यक तालिम, क्षमता विकास र उत्प्रेरणाका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- १४५- नगरपालिकाका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनलाई नतिजासँग जोड्न प्रमुख सूचकहरूमा आधारित रहेर कार्यसम्पादन नतिजाको आधारमा कार्यसम्पादन प्रोत्साहन प्रणालीलाई निरन्तर दिइनेछ ।
- १४६- नेपाल सरकारको नीति बमोजिम पालिकामा कार्यरत स्वीकृत दरबन्दिभित्रका अस्थायी तथा करार सेवाका कर्मचारीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्ध गरिनेछ ।
- १४७- नगरपालिकाभित्र लेखा र राजस्व प्रणालीलाई SuTRA प्रणालिमा पूर्णरूपमा आबद्ध गरिनेछ । सार्वजनिक खरिद प्रकृत्यामा PAMS V2 प्रणालीलाई निरन्तरता गरिने छ ।
- १४८- नगरपालिकाभित्र वित्तिय सुशासन र आन्तरिक नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाउन आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालिलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- १४९- कर्मचारीहरूको तालिम आवश्यकता पहिचान (Training Need Assessment) गरि आवश्यकताको आधारमा क्षमता विकास तथा पुर्नताजगि तालिमका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- १५०- नगरपालिका र यस अन्तर्गतका सबै निकायहरूमा पारदर्शिता जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्दै भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलाप प्रति शुन्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- १५१- नेपालको विद्यमान बदलिदो परिस्थितिप्रति सचेत रहदै जेन-जेड पुस्ताका मागहरूलाई समेत सम्बोधन गर्दै सेवाप्रवाह विकास व्यावस्थापनमा सुशासन समाजिक न्याय र समृद्धि कायम गरिने छ ।
- १५२- सुशासन अभिवृद्धिकालागि नगरपालिकाका नीति तथा कानूनहरूको व्यापक प्रचार प्रसार, कार्यविधि सरलीकरण, व्यवस्थित नागरिक सहायता कक्षको स्थापना, प्रभावकारी गुनासो सुनुवाई संरचनाको व्यवस्था, हटलाइन सेवाको बैज्ञानिक व्यवस्थापन, सूचनाहरूको पारदर्शिता र जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको जवाफदेहिता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

- १५३- भुक्तानी प्रकृत्यालाई चुस्त दुरुस्त छिटो छरितो एवं पारदर्शी बनाईनेछ। भुक्तानिमा पूर्ण रुपमा Electrnic Fund Transfer (EFT) अवलम्बन गरिनेछ ।
- १५४- आर्थिक प्रतिवेदन प्रणालिलाई नियमित गराई संघ र प्रदेशबाट प्रतिवद्धता प्राप्त अनुदानलाई समयमै प्राप्त गरिने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- १५५- आर्थिक पारदर्शिता प्रवर्द्धन गर्न लागि त्रैमासिक रुपमा कार्यसम्पादनको स्वतः प्रकाशन त्रैमासिक आय व्यय सार्वजनिकरण तथा कार्यपालिका बैठकलाई लाइभ गर्ने प्रणालिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- १५६- आर्थिक अनुशासन कायम गरी स्रोतको मितव्ययी एवं गुणस्तरीय रुपमा परिचालन गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- १५७- आर्थिक कार्यविधि ऐन कानून नियम निर्देशिकाको पुर्ण परिपालना गरी वेरुजु आउने नदिने तर्फ सतर्क रहि देखिएको वेरुजुलाई सम्परीक्षण गरि शुन्य वेरुजु युक्त नगरपालिकाको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- १५८- नगरपालिकाका सबै वडाहरुमा मेलमिलाप केन्द्रलाई सक्रिय बनाउदै वडा स्तरबाट विवाद समाधान गर्न सबै वडाहरुमा मेलमिलपकेन्द्र स्थापना गर्दै पुनर्ताजगी तालिम सञ्चालन गरिने छ ।
- १५९- न्यायिक समितिको इजलास कक्षलाई व्यावस्थित बनाउदै दर्ता भएका मुद्दाहरुको डिजिटल अभिलेखीकरण गरिने छ ।
- अब म वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तथा सरसफाइ क्षेत्रतर्फका नीति तथा कार्यक्रम हरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।**
- १६०- शिवराज नगरभित्र छाडा चौपाया व्यावस्थापनको कार्यलाई प्रभावकारी बनाउदै छाडा चौपाया मुक्त नगरपालिका बनाइने अभियानलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- १६१- नगरपालिकाको संयन्त्र र तीनवटै तहका सरकारहरुको समन्वयमा सार्वजनिक जग्गाको अतिक्रमण नियन्त्रण गरिने छ ।
- १६२- फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि नीजि क्षेत्रसंगको सहकार्य गर्दै नविन प्रविधिको प्रयोग गर्ने र नदि उकास क्षेत्रमा ठाउँ पहिचान गर्दै फोहोरमैला प्रशोधन तथा व्यवस्थापन केन्द्रको स्थापनाको लागी योजनावद्ध पहल गरिने छ ।
- १६३- नगर सौन्दर्य तथा सरसफाइका लागि दैनिक फोहोरमैला व्यावस्थापन तथा वृक्षारोषण कार्यलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।
- १६४- फोहोरमैलाको दीर्घकालिन व्यवस्थापनको लागि Reduce, Recycle, Reuse (3R Principle) लाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- १६५- फोहोरमैलाको श्रोतमा वर्गिकरण गरी संकलन गर्ने र पुनः प्रयोग गर्न मिल्ने फोहोरलाई ठेक्का बन्दोबस्त गरी नगरको आम्दानिका रुपमा उपयोग गरिनेछ ।

- १६६- नगरपालिकामा नगरवासीलाई सुरक्षित स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउन खानेपानी संस्थाहरुको सहकार्यमा पानी परीक्षण ल्यावको स्थापना गरिनेछ ।
- १६७- टोल विकास संस्था तथा अन्य सरोकारवालाहरुलाई वातावरणमैत्री स्थानिय शासन प्रारूपका सूचकहरु सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- १६८- यस नगरमा हुने आगलागी, हुरी, चटघाङ्ग, बाढी पहिरो जस्ता प्राकृतिक प्रकोपका सम्भावित घटनाहरुको विश्लेषण गरी नगरस्तरिय विपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण गरिनेछ ।
- १६९- आगलागीबाट हुने विपद्लाई न्यूनिकरण सचेतना अभिवृद्धी गर्ने साथै बारुणयन्त्र संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
- १७०- विपद् पूर्व तयारीका क्षेत्रमा आवश्यक पूर्वाधारहरु विकास गर्न सम्बन्धित सबै सरोकारवालाहरु सँग सहकार्यलाई निरन्तरता दिइने छ । विपद् पूर्व तयारीका सन्दर्भमा जनचेतना अभिवृद्धिका सन्दर्भमा सम्बन्धित सबै सरोकारवालाहरुको बीचमा बृहत साझेदारी निर्माण गर्दै विभिन्न किसिमका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- १७१- विपद् पूर्व तयारी उद्धार राहत र पुनस्थापना कार्यका लागि जनशक्ति विकास गरी, आवश्यक सामग्री खरीद गरी सूचना प्रविधिमा आधारित वनाई दिगो तथा प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- १७२- विपदका विभिन्न विषयहरुलाई एकीकृत गरि विपद पुर्वतयारी राहात उद्धार तथा पुनर्लाभ सम्बन्धि पुर्ण सुचना सँग्रह गरि विपद व्यावस्थापनलाई थप सुदृढ बनाइने छ ।

अन्त्यमा,

नीति तथा कार्यक्रमको सफल र सार्थक कार्यान्वयन नगरपालिकाको मात्र एकल प्रयासले सम्भव नहुनेहुँदा सबै राजनीतिक दल, सामुदायिक, निजी तथा गैर सरकारी संघ संस्था, नागरिक समाज, सहकारी तथा वित्त क्षेत्र, टोल विकास संस्था, युवा क्लब, आमा समूह र सचेत आम नगरवासीहरुको निरन्तर साथ, सहयोगको अपेक्षा गर्दछौं । आम सञ्चार जगतको निरन्तर खबरदारी हाम्रो लागि मार्गनिर्देशन हुनेछ । नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा समेत सबै सरोकारवाला पक्षहरुको साझेदारी समझदारी र पहेरेदारीको अपेक्षा गर्दछु ।

नगर प्रमुख

अजय थापा